



מה זה – עבודה?

הגדרה קצרה של המושג, והעשרת הידע לצוות החינוכי

עבודה היא עשיית מלאכה או פעילות כלשהי, לרוב כאשר זו נעשית כשירות לזולת או לארגון כלשהו ובעבור תשלום או תמורה אחרת. במשמעותה היום-יומית, משמשת העבודה לציון כל פעולה אשר דורשת ריכוז ומאמץ גופני מסוים.



מילים טובות

רשימת מילים שיש בהן פוטנציאל להעשרת הידע ולהעמקת השיח

עבודה ✓

בעלי מלאכה/בעלי מקצוע ✓

שכר ✓

תמורה ✓

עמל ✓

חריצות ✓

התמדה ✓

אחריות ✓



חפצי ברזל, גן כנרת, הרצליה





בואו נדבר על זה

הצעות לעידוד השיח סביב נושאים שיש בהם פוטנציאל לעניין את הילדים

- ✓ כדאי לשאול את הילדים מה הם יודעים על עבודה? מה מעניין אותם לדעת?
- ✓ ניתן לשוחח עם הילדים: מדוע צריך לעבוד? האם רק בכדי לקבל תמורה? נכיר את מגוון התמורות האפשריות כמו: כספית, ריגשית, שימושית וכו'.
- ✓ אפשר להציע לילדים לספר על מקומות העבודה של הוריהם או בני המשפחה המורחבת. ולהזמין הורים לגן לספר על עבודתם לילדים.
- ✓ כדאי לשאול את הילדים אילו מקצועות עדיין אין והם היו רוצים להמציא. נשוחח על המקצועות החדשים כשמטרתם לייעל את חיינו. חשוב מאוד להציג נוכחות של נשים במקצועות מגוונים ובעלי השפעה.
- ✓ כדאי לשאול את הילדים מהי חריצות בעיניהם? מה זה אומר להיות חרוץ/צה בגן?



אביטל חלילי, גן ברקן, תל אביב





הלכה למעשה

שלל רעיונות לפעילויות וליישום חווייתי בגן הילדים

✓ ניתן לייצר חוויות של התנסות בעבודה תהליכית והתמורה המתקבלת מכך. לדוגמה: גידול ירקות ואכילתם, טיפוח בוסתן וקטיף הפירות, אריגת שטיח, תפירת בגדים לבובות, ועוד תהליכי יצרנות ארוכי טווח כמו בניית חללית, עבודה בנגריה, בקרטוניה וכו'.

✓ ניתן להזמין לגן בעלי מלאכה ומקצועות שונים המשתייכים לקהילת הגן כדי שיוכלו לספר לילדים על עבודתם.

✓ ניתן להתבונן עם הילדים על המדים השונים של בעלי המקצוע ועל כלי עבודתם – מה היו רוצים לדעת/ לשאול?

✓ נציע לילדים להביא לגן כרטיסי ביקור שונים של מקומות עבודה ועובדים שונים ולהשוות ביניהם, להמציא משחקים, או להשתמש בהם במשחק החופשי.

✓ כדאי לבדוק עם הילדים אילו מקצועות נדירים קיימים. כמו למשל: חוקר שקיפות מים (בעבר היה נדיר), חוקר התנהגות פנדה, מהנדס מטרולוגיה, מנהלת מעבדת הזמן של ישראל.

✓ ניתן להכין עם ילדי הגן סקר הבדוק במה עובדים הורי הגן. נארגן את הנתונים, ננתח ונסיק מסקנות לגבי המקצועות השונים.

✓ ניתן להכין שאלון עם הילדים ולבדוק מדוע בחרו ההורים במקצוע שלהם ומה הסיפור העומד מאחורי זה?

✓ כדאי לבדוק עם הילדים איפה ניתן לרכוש מקצוע? אילו מוסדות מכשירים קיימים? אוניברסיטאות, מכללות, בתי ספר מקצועיים.

✓ האמן וינסנט ואן גוך תאר בציורים רבים אנשים בעבודתם. ניתן להפגיש את הילדים עם יצירות אמנות ולשוחח באופן פתוח עם הילדים. הנה כמה דוגמאות:

[וינסנט ואן גוך, אשה תופרת, 1881](#), [וינסנט ואן גוך, הזרע, 1888](#)

[וינסנט ואן גוך, אשה חותכת קש, 1889](#)

[וינסנט ואן גוך, נערה גורפת, 1881](#)

[וינסנט ואן גוך, אשה מכינה חמאה, 1881](#)





עובדים ועבודה

4



סביבה והשראה

רעיונות לביטוי הנושא במרחבי הגן

- ✓ ניתן להקים בגן מרחבי עבודה על פי יוזמות הילדים והעניין שלהם במקומות עבודה מסוימים.
- ✓ ניתן להכניס אל מרחבי המשחק, היצירה והיצרנות השונים כלי עבודה, אביזרים המאפיינים בעלי מקצוע שונים. לדוגמה: קסדה, סרט מידה, נול, כן ציור ועוד.
- ✓ ניתן להכניס למרחבי המשחק עלונים מקצועיים לעיון כמו: עיצוב הבית, עלונים מכנסים מקצועיים ומתערוכות (ברושורים=מנשרים).
- ✓ נבקש מהילדים להכין כרטיסי ביקור שונים ולשלבם במרחבי המשחק.
- ✓ ניתן להקים מרחב לתיקון ושיפוץ צעצועים בה נוכל לתקן חלקי משחק, לתפור את בגדי הבובות שנקרעו ועוד.

במרחב החיים

רעיונות לפעילויות במרחבי החיים של הגן

- ✓ ניתן לצאת עם הילדים לביקור במקומות עבודה שונים אשר נמצאים במרחבי החיים שלהם או של הוריהם.
- ✓ ניתן לערוך סיור וירטואלי במקומות עבודה שונים ולקרר את הרחוק אלינו לגן.
- ✓ ניתן לבקר במפעל, מחלבה, [עבודה יצרנית], בנק, חברת הייטק [ענף השירותים]





עוד סיפור ושיר

אוסף נבחר ולא-ממצה של ספרים ושירים להעמקת החוויה

✓ **'דנבר'** מאת דיויד מקי, הוצאת כנרת זמורה ביתן. בסיפור נפגוש את דנבר ואת שלל העובדים שעובדים באחוזתו.

✓ **'לעבודה ולמלאכה'**, מאת חיים נחמן ביאליק

✓ **'מר סול מתקן הכול'** מאת: רוני פלצמן. הספר עוסק בהארכת חיי מוצר וההשפעה על בני האדם. נשאל את הילדים אילו דברים ניתנים לתיקון.

✓ **'דודי שמחה שר'** מאת: ע. הלל ולשוחח עם הילדים על בעלי מקצוע. אילו מקצועות היו בעבר ואילו קיימים היום?

✓ **'האי של יאשקה'** מאת: יוסי אבולעפיה. הספר עוסק בהגשמת חלום באמצעות תהליך יצרני. נבקש מהילדים לשתף בחלומות שלהם ונציע דרכים להגשמתם באמצעות תהליך יצרני.

✓ **'הכול מתחיל בכפתור'** מאת: נאוה מקמל עתיד. הספר מציג את השאלה האם כל דבר ניתן לתקן? נמציא יחד עם הילדים דקלום, משפט קצר שיסייעו לילדים להפרד מחפצים אהובים שלא ניתן לתקנם.

✓ **"אוצר בשדה"** מאת רינת פרימו. הספר עוסק בקבלת תגמול ריגשי על תהליך עבודה ארוך טווח. ניתן לשוחח עם הילדים על תחושת סיפוק מהעבודה.

✓ המעשייה **'הסנדלר והגמדים'** מאת: האחים גרים. הספר מדבר על חריצות, עמל. (**קישור** להצגה **'הסנדלר והגמדים'**)

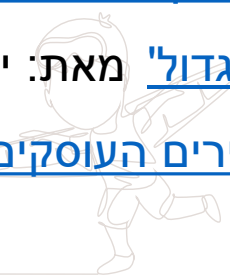
✓ משל דרך המשל **'הצרצר והנמלה'**.

✓ **'אבא עושה בושות'** מאת: מאיר שלו. בספר מתוודעים לבעלי מקצוע שונים.

✓ **'דוב דובוני בן דוביים, מצחצח נעליים'** מאת: לאה גולדברג.

✓ **'כשאהיה גדול'** מאת: יונתן גפן

✓ **אסופת שירים העוסקים בבעלי מקצוע**





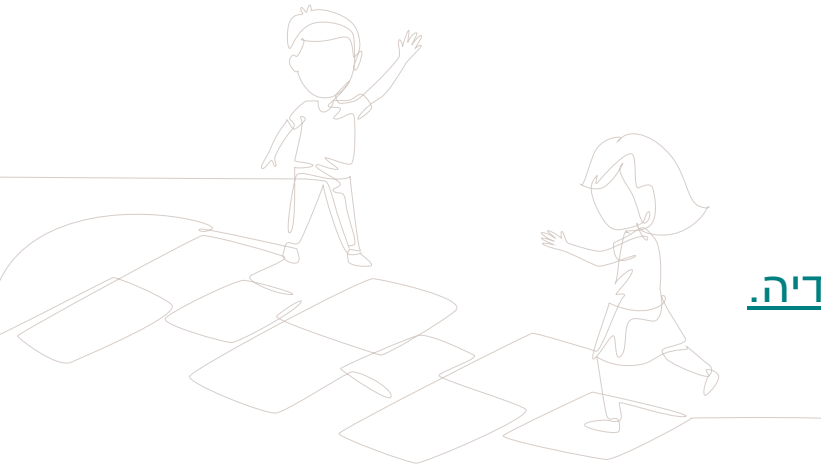
עובדים ועבודה

4



גננות משתפות

עשייה בשדה החינוכי



- תפירה ואריגה בגן כלנית קיבוץ עינת, דפנה עובדיה.
- שיחזור מלאכות קדומות בגן הילדים, יעל עוז.



לירון ינקו, גן השיטה, נתניה





עובדים ועבודה

4



להעשרה והרחבה

מגוון חומרים שיכולים לסייע בתכנון ויישום הנושא בגן

✓ שעתל, ג' (2022). קידום מיומנויות של המאה ה-21 על ידי שימוש בכלי עבודה, מכשירים וחפצים מכניים.

עלון דע-גן, 14, עמ' 20-27.

✓ כתבה על מנהלת מעבדת הזמן של ישראל [/https://www.davar1.co.il/15800](https://www.davar1.co.il/15800)

✓ שידור 'עיסוק במלאכות של פעם'

✓ שידור 'מתכננים ותופרים'

✓ שעתל ג' (2016). בתי מלאכה בגן הילדים – העיסוק במלאכות יד של העבר ככלי להבנת העולם הטכנולוגי

של היום, עלון דע-גן, 9, עמ' 82-89

✓ הסכתים גורי כיס – כאן 11

✓ סרטון 'מגדר בגן הילדים'

✓ שידור מתוך אקדמיה ברשת 'עלו על החללית- אנחנו בדרך לחלל'

✓ בثّ قصة الحطاب وحبّة الفول הצגת סיפור החטב והפול- שידור

✓ בثّ في أعقاب قصّة "الحفلة الكبيرة" שידור בעקבות סיפור המסיבה הגדולה

✓ בثّ في أعقاب قصّة الدجاجة الصغيرة الحمراء שידור בעקבות סיפור התרנגולת

✓ قصّة "الدجاجة الصغيرة الحمراء" סיפור התרנגולת האדומה- עם קיורים לעלוני רעיונות על עבודה

✓ قصّة الحطاب- סיפור עממי על החטב

✓ نشرة الفانوس اللغوي بأعقاب قصة "مزيد من الخيطان" עלון הצעות בעקבות סיפור "חוטאים ועוד"

✓ قصّة مشكلة الزرافة ومميزات كل شخص סיפור הבעיה של הג'ירפה

